

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
19-03-2025

J nr. 2025 - 986

Akt-id 602305

Svar på KEF alm. del – spm. 152

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af d. 24. februar 2025 stillet mig følgende alm. del spørgsmål 152, som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Dina Raabjerg (KF).

Spørgsmål 152

Brøns Kraftvarmeværk har fået afslag fra Energistyrelsen på at etablere en direkte linje mellem tre nærliggende vindmøller og varmeværket, jf. artiklen »Energijurist kritiserer afslag på grøn løsning«, klimamonitor.dk, den 22. januar 2025. Projektet er en vigtig brik i varmeværkets grønne omstilling og sikring af forsyningen af grøn billig varme. I artikel i Klimamonitor kritiseres Energistyrelsens afgørelsen for ikke at leve op til intentionerne i EU's VE III-direktiv. Direktivet har til formål at fremme lokal egenproduktion af vedvarende energi, men ifølge jurist Kenneth Løvenskjold Andreasen modarbejder de danske regler denne udvikling. Han fremhæver, at reglerne er uklare, favoriserer store netselskaber og forhindrer innovative løsninger. Derudover understreger han, at bekendtgørelserne om interne net og direkte linjeføring ikke lever op til EU's krav om strategisk miljøvurdering, hvilket kan betyde, at reglerne er ugyldige. Sagen har nu ligget i Energiklagenævnet i ca. 11 måneder uden en afgørelse, og vindmøllerne risikerer at blive fjernet, inden klagen bliver behandlet, og varmeværket får svar. På den baggrund ønskes ministerens svar på følgende spørgsmål:

– Energijurist Kenneth Løvenskjold Andreasen kritiserer, at de danske regler for direkte linjer ikke lever op til intentionerne i EU's VE III-direktiv, der skal fremme lokal egenproduktion af vedvarende energi. Hvordan vil ministeren sikre, at Danmark ikke spænder ben for lokale grønne energifællesskaber i strid med EU's intentioner?

- Energijurist Kenneth Løvenskjold Andreasen påpeger, at reglerne for direkte linjer er uforståelige og designet til at tilgodese store netselskaber, hvilket hæmmer nye smarte løsninger. Mener ministeren, at det er rimeligt, at regelværket

**Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet**

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

bremses små energifællesskaber frem for at understøtte dem? Og vil ministeren tage initiativ til en forenkling af reglerne?

– Ifølge energijurist Kenneth Løvenskjold Andreasen lever bekendtgørelserne om interne net og direkte linjeføring ikke op til EU's krav om strategisk miljøvurdering. Hvad vil ministeren konkret gøre for at sikre, at de danske regler fremover lever op til EU's krav?

Svar

Indledningsvist skal jeg understrege, at jeg ikke kan forholde mig nærmere til en verserende klagesag.

Jeg vil dog gerne adressere de stillede spørgsmål ud fra en generel betragtning, og jeg vil i den sammenhæng fremhæve, at regeringen er optaget af at bruge tilgængelige værktøjer til at understøtte en effektiv adgang til og udbygning af det kollektive elnet, herunder direkte linjer og lokale energifællesskaber, *jf. regeringsgrundlaget*.

Jeg vil dog også gøre opmærksom på, at formålene og baggrunden for henholdsvis direkte linjer og lokale energifællesskaber er forskellige. Regelsættet om direkte linjer er implementeret på baggrund af den politiske aftale om "*Udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi)*" af 15. marts 2022, som blev indgået mellem regeringen og en række af Folketingets partier, herunder Det Konservative Folkeparti.

Formålet med reglerne om direkte linjer var at sikre en øget grad af samplaceing af forbrug og produktion for at skabe bedre rammebetingelser for grønne teknologier, herunder PtX-anlæg. Direkte linjer omfatter, *jf. den politiske aftale*, større kommercielle produktions- og forbrugsanlæg på 10 kV spændingsniveau og opefter og er dermed ikke tiltænkt til mindre egenproduktion. Regelsættet om direkte linjer er desuden en implementering af elmarkedsdirektivet. Reglerne er dermed ikke designet til at understøtte lokale energifællesskaber. Man kan heller ikke tale om, at de tilgodeser store netvirksomheder, da netvirksomhederne har eneret på at transportere strøm i det kollektive net for spændingsniveauer over 10 kV.

Jeg kan oplyse om, at der er udarbejdet vejledningsmateriale, som er tilgængeligt på Energistyrelsens hjemmeside, der skal bidrage til, at de relevante aktører har det bedst mulige grundlag for at forstå og anvende reglerne.

Der er, siden reglerne trådte i kraft, givet fem tilladelser til etablering af direkte linjer, og flere ansøgninger er under behandling.

Lokale energifællesskaber stammer derimod fra VE-direktivet og er løbende implementeret gennem bekendtgørelse 1069 om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber mv. af 30. maj 2021 samt via bekendtgørelse nr. 857 om VE-egenforbrugere af 20. juni 2023. Det skal nævnes, at der med finansloven for 2022 blev afsat 5 mio. kr. årligt fra 2022 til 2025 til en årlig pulje til lokale energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstilling. I 2022 blev der givet tilsagn til seks større projekter, i 2023 blev der givet tilsagn om fire større projekter, og i 2024 blev der givet tilsagn til syv større projekter. Jeg har i marts 2024 delt en evaluering af puljen med KEF-udvalget.

I forhold til EU's krav om strategisk miljøvurdering, har jeg indhentet svar fra Energistyrelsen, som jeg kan henholde mig til:

"EU's direktiv om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet (SMV-direktivet) er implementeret i national ret igennem miljøvurderingsloven. Miljøvurderingsloven har til formål at sikre, at der udføres en miljøvurdering af planer, programmer og projekter, inden disse gennemføres eller etableres. Planer og programmer er meget bredt begreb, som i visse tilfælde også omfatter udstedelsen af retsakter, fx bekendtgørelser.

Energistyrelsen er ikke enige i, at der kan stilles krav om, at der bør gennemføres en strategisk miljøvurdering (SMV) af bekendtgørelsen om direkte linjer, da den er af generel karakter og ikke er geografisk afgrænset. Dette fremgår af de kriterier i Miljø- og Fødevarerministeriets notat,¹ som er udarbejdet i forbindelse med EU-dommen i sag C-290/15, D'Oultremont, som fastslår, hvornår kravet om udarbejdelse af en strategisk miljøvurdering kan afviges.

Herudover skal det nævnes, at en tilladelse til at etablere en direkte linje ikke fritager ansøgeren fra at opnå tilladelser, som måtte være nødvendige efter anden lovgivning."

Afslutningsvis skal jeg understrege, at jeg mener, at lange sagsbehandlingstider er utilfredsstillende, og jeg skal i den forbindelse henvise til svar på KEF alm. del spørgsmål 151.

Med venlig hilsen

Lars Aagaard

¹ Miljøvurdering af generel regulering – miljøvurderingsdirektivets plan- og programbegreb i lyset af EU-dommen i sag C-290/15, D'Oultremont